

SAMENVATTING VAN DE VERSLAGEN VAN DE WERK- EN GEBRUIKERSGROEPEN

November 2025-maart 2026

De samenvattingen zijn met Co-pilot gemaakt. Voor de werkelijke besluiten wordt verwezen naar de verslagen zelf.

Samenvatting van de aandachtspunten voor het Uitvoeringsplan vanuit gebruikersgroepen op 9, 12 en 13 maart 2026

In de gebruikersplatforms van Drents-Friese Wold, Dwingelderveld en Holtingerveld is brede steun uitgesproken voor de ambities van het Nationaal Park en het Overlegorgaan. Tegelijkertijd geven gebruikers duidelijke randvoorwaarden mee voor de uitvoering. De kern daarvan draait om **heldere keuzes, goede communicatie, ruimte voor gebruik en zichtbare resultaten**.

1. Duidelijkheid en uitlegbaarheid als basis voor draagvlak

Gebruikers vinden het essentieel dat het uitvoeringsplan duidelijk maakt **waar wel en geen ruimte is voor recreatie, routes en evenementen**, en vooral **waarom** bepaalde keuzes worden gemaakt. Niet alleen de inhoud van besluiten, maar ook de **uitleg, timing en communicatie** bepalen het draagvlak. Onzekerheid of late communicatie leidt tot onrust en weerstand, ook wanneer natuurdoelen worden erkend.

2. Natuur én gebruik: zoeken naar balans

Er is breed begrip voor natuur- en wateropgaven. Tegelijkertijd benadrukken gebruikers dat **toegankelijkheid en beleefbaarheid** onlosmakelijk verbonden zijn met de waarde van de gebieden. Wandelaars, fietsers, ruiters, MTB'ers, excursies en kleinschalige evenementen horen bij het gebied, mits goed gespreid en zorgvuldig ingepast. Zonering wordt geaccepteerd wanneer deze transparant is en samen met gebruikers wordt uitgewerkt.

3. Uitvoering vraagt om maatwerk en samenwerking

Gebruikers onderschrijven de rol van het Overlegorgaan als **verbindende "soft power"**. Zij verwachten dat deze rol ook in de uitvoering zichtbaar blijft: door aandacht te vragen voor maatwerk, door vroegtijdige betrokkenheid bij pilots en routeontwikkeling te benadrukken en door lokale kennis actief onder de aandacht te brengen. Standaardoplossingen werken niet overal; gebied specifieke afwegingen zijn noodzakelijk en daar willen gebruikers graag hun inbreng op leveren.

4. Communicatie is onderdeel van uitvoering

Een terugkerend signaal is dat communicatie niet als bijzaak moet worden gezien, maar als **integraal onderdeel van de uitvoering**. Gebruikers willen beter zien wat er met hun inbreng gebeurt, ook als resultaten tijd kosten of wanneer iets (nog) niet kan. Lokale communicatiekanalen (zoals dorpsnieuwsbrieven en netwerken) zijn daarbij beter te benutten naast centrale en digitale middelen.

5. Zorgen: procedures, vrijwilligers en zichtbare opbrengst

Er leven zorgen over de complexiteit en doorlooptijd van procedures, met name rond evenementen en (beperkingen van) toegang tot het gebied. Daarnaast staat de inzet van vrijwilligers en initiatiefnemers onder druk: zonder goede begeleiding, waardering en duidelijkheid bestaat het risico dat betrokkenheid afneemt. Ook wordt benoemd dat inspraak niet altijd zichtbaar leidt tot actie; gebruikers verwachten hierin meer transparantie en terugkoppeling.

6. Ruimte voor leren, experimenteren en wederkerigheid

Gebruikers staan positief tegenover pilots en praktijkexperimenten, mits deze worden benut om samen te leren en indien nodig bij te sturen. Wederkerigheid is hierbij een sleutelbegrip: gebruikers zijn bereid zich aan te passen, zolang daar respect, uitleg en een open dialoog tegenover staan.

7. Consequentie voor verbetering van het Uitvoeringsplan

Het uitvoeringsplan kan rekenen op steun vanuit gebruikers wanneer het:

- duidelijke kaders en onderbouwing geeft voor gebruik, zoning en evenementen;
- aandacht voor toegankelijkheid en (recreatief) gebruik van het gebied expliciet meeneemt;
- communicatie en participatie structureel verbetert;
- ingezet wordt op maatwerk, samenwerking en pilots en gebruikers daarin een stem krijgen;
- zorgt voor concrete, zichtbare resultaten.

Deze punten vormen samen belangrijke randvoorwaarden voor een uitvoerbaar plan met blijvend draagvlak in het gebied.

Werkgroep Strategische communicatie van 28 oktober 2025

- De werkgroep is bijgepraat over de voortgang van het positioneringstraject Drents-Friese Grensstreek door bureau NEWR; vanwege het belang van draagvlak is besloten de uitkomsten nog niet formeel voor te leggen aan het overlegorgaan en het proces te verdiepen, met een extra werksessie op 24 november.
- Voor 2026 is gekozen om binnen het project MarCom-strategie de focus te leggen op communicatie (richting bewoners en belanghebbenden) en niet op marketing; hiervoor wordt €15.000 aangevraagd om met NEWR een uitvoeringsplan op te stellen dat door IVN wordt uitgevoerd.
- Het voorstel voor een promotiefilm is voorlopig geschrapt; het bewonersonderzoek en de inventarisatie van bestaande communicatiekanalen en kernboodschappen worden opnieuw opgepakt en vallen (deels) binnen het reguliere takenpakket van IVN.
- Van de nieuwe IVN-coördinator wordt begin 2026 een jaarplan verwacht met duidelijke doelen; daarnaast wordt ingezet op betere afstemming tussen de werkgroepen Strategische Communicatie en Educatie & Communicatie.
- De werkgroep ziet een gemiste kans in de zichtbaarheid van Nationale Parken bij projecten van andere werkgroepen en ontwikkelt daarom een checklist om structureel te borgen dat financiering en toegevoegde waarde van de Nationale Parken herkenbaar worden gecommuniceerd.

Samenvatting werkgroep DRT van 26 november 2025

- De werkgroep nam kennis van wijzigingen in de samenstelling: Roger Vermeire verlaat de werkgroep voorlopig; Marjan Dunning (IVN) is gestart als coördinator Nationale Parken.
- De verslagen van 10 september en 29 oktober zijn vastgesteld, met aandachtspunten rond de toegankelijkheid van veeroosters en de status en betekenis van natuurpoorten (o.a. De Reeënwissel).
- De conceptbegroting Regionaal Landschap DFG 2026 omvat €130.000 voor de werkgroep DRT, met inzet op toegangspoorten, verdere uitrol en recreatiezoning. De begroting wordt besproken in het Overlegorgaan van 11 december.
- Er is voornemen om de bezoekersmonitoring opnieuw op te starten om actuele inzichten in bezoekersstromen en drukte te verkrijgen; leden kunnen locaties aandragen.
- Recreatiezoneering wordt gezien als belangrijk instrument, waarbij het uitgangspunt is dat het weghalen van voorzieningen vraagt om kwalitatieve alternatieven, niet alleen buiten de natuur.
- Er is aandacht gevraagd voor structureel recreatiebudget, dat nu vaak onvoldoende meeloopt met investeringen in landschap en natuurontwikkeling.
- Lopende projecten, zoals de renovatie van de trap en aanleg van een plankenpad in het Holtingerveld, verlopen goed; zichtbaarheid en communicatie van de nationale parken vragen extra aandacht.
- Over het project Streekwandelpad Dwingeloo–Lhee bestaat verdeeldheid; vanwege overvraging van het budget en prioriteringsvragen is besloten dit later opnieuw te beoordelen.
- Bereikbaarheid, openbaar vervoer en (recreatieve) bebording blijven belangrijke aandachtspunten; inventarisatie en mogelijke vernieuwing van bebording volgen in 2026.

Samenvatting werkgroep Landschap, Cultuurhistorie en Erfgoed van 19 januari 2026

- De werkgroep heeft gesproken over de gebiedsafbakening van de Drents-Friese Grensstreek en geeft de voorkeur aan een begrenzing die naast de grote natuurgebieden ook het tussenliggende en omliggende landschap omvat, conform de benadering vanuit de Landschapsbiografie.
- Het Ambitieplan 2026-2030 is vastgesteld en vormt het inhoudelijk kader voor de verdere uitwerking binnen de werkgroepen. De werkgroep heeft ingestemd met het proces om de Landschapsbiografie te vertalen naar concrete projecten, conform lijn 1 van het Ambitieplan.
- De methodiek Chronologica, zoals toegepast door Landschapsbeheer Friesland, wordt gezien als een kansrijk instrument om landschapstypen te vertalen naar uitvoerbare projecten, mits aangevuld met gebiedsspecifieke kansen- en knelpuntenanalyses.
- Het werken met landschapstypen en 'stempels' wordt beschouwd als een inspirerende aanpak voor zowel overheden als bewoners en grondeigenaren. Besloten is te starten met het landschapstype beek- en esdorpenlandschap, omdat dit veel voorkomt binnen het gebied. De beoogde uitwerking is gericht op factsheets per landschapstype, die moeten leiden tot een samenhangend uitvoeringsprogramma met ruimte voor initiatieven uit het gebied.
- Bij de verdere uitwerking is het van belang dat projecten aansluiten bij bestaand en toekomstig provinciaal en gemeentelijk beleid, waaronder omgevingsvisies en beleidskaders voor natuur en cultuurhistorie.
- De subwerkgroep werkt de aanpak verder uit en bereidt een vervolgstap voor richting opschaling, waarvoor een projectopdracht met bijbehorende middelen en planning nodig is.

Werkgroep Vitale Landbouw 5 februari 2026

- De werkgroep heeft kennisgenomen van het vastgestelde Ambitieplan 2026-2030 voor de Nationale Parken, waarin geen agrarische zonerings vanuit het Nationaal Park wordt geïntroduceerd; eventuele gevolgen voor landbouw volgen uitsluitend uit Natura 2000-opgaven en provinciaal beleid zoals TLGD en het Programma Natuurlijk Platteland.
- De provincie Drenthe werkt natuur-, water- en stikstofopgaven verder uit binnen TLGD; generieke zones rond Natura 2000-gebieden zijn daarbij niet voorzien en de impact verschilt per type bedrijf en ligging
- De agrarische 'portretten' bieden waardevolle inzichten in potentieel en ontwikkelruimte van de sector en vormen een belangrijke basis voor het formuleren van een toekomstperspectief voor vitale landbouw.
- De werkgroep richt zich op de vertaling van ambitie naar uitvoering richting 2030, met nadruk op integrale afwegingen, benutting van GLB- en provinciale middelen en samenhang met andere werkgroepen.
- Voor 2026 heeft de werkgroep ruimte om tot €80.000 aan projecten voor te stellen voor vitale landbouw; daarnaast is afgesproken toe te werken naar een position paper met een gezamenlijk toekomstperspectief voor de landbouw in het gebied.